

Nieuwegein, 26 september 2011

Betreft: (vervolg) vragen ex art. 42 RvO

Geachte burgemeester, beste Frans,

Hoe kan de waarheid de democratie en transparantie verstoren?

Onze dank voor uw brief van 16 september als antwoord op onze art. 42 brief, waarin wij u oproepen om een standpunt in te nemen ten aanzien van het functioneren van het presidium en een oplossing te zoeken voor de ondemocratische omstandigheden waaronder wij ons werk moeten doen in Nieuwegein. Een werkwijze die langs een drietal recente kwesties uitvoerig voor u is geanalyseerd.

Wij vroegen aan u:

- Wat zijn, vanuit uw positie als burgemeester van Nieuwegein, uw standpunten in deze?
- Hoe gaat u, als burgemeester van Nieuwegein en vanuit uw specifieke verantwoordelijkheden en specifieke bevoegdheden, dit oplossen voor de Nieuwegeinse inwoners?
- Wat gaat u ondernemen om een kwaliteitsslag te maken zodat de Nieuwegeinse inwoners weer vertrouwen in de gemeentelijke organisatie en in het bestuur krijgen?
- Hoe gaat u ervoor zorgen dat de Nieuwegeinse inwoners weer een transparant en navolgbaar en controleerbaar bestuur krijgen?

Kortom: "Kom alstublieft met een plan van aanpak en zorg voor een transparant, integer en controleerbaar stadsbestuur in Nieuwegein. De oplossingen liggen binnen úw handbereik."

In die brief hebben wij ook aangegeven dat zaken zwart of wit zijn te bewijzen. U heeft tot nu toe helaas geen kennis genomen van die informatie. Alle informatie plus onze vorige brief (met bijlage) plus deze brief (met bijlage) worden onderhand samen een dik dossier en dat zou niet nodig moeten zijn.

Het moet ons van het hart dat uw reactie van 16 september ons erg teleurstelt. Om meerdere redenen.

Ten eerste hebben wij u expliciet als burgemeester aangeschreven, dus als orgaan dat boven de partijen en boven de partijpolitiek hoort te staan. We hebben niet de Raad aangeschreven. Ten tweede klopt veel van wat er in uw brief staat niet. Wij zullen puntsgewijs en uitvoerig op uw brief reageren. Wij vinden het namelijk bijzonder belangrijk dat de inwoners van Nieuwegein goed geïnformeerd en goed voorgelicht worden over de werking van het lokaal bestuur. Gedeelten uit uw brief schrijven wij voor de duidelijkheid in schuine letters.

U schrijft: "In uw brief van vrijdag 2 september 2011 en via uw column van 10 september 2011, richt u zich tot mij met vragen over mijn standpunt als burgemeester in zaken die door u zijn benoemd. Dat standpunt zal ik u hierbij geven. Ik ben het oneens met de wijze waarop u zaken aan de orde stelt en inhoudelijk ben ik het niet met u eens."

1. Hoe kunt u het inhoudelijk niet eens zijn met ons als u tot op heden de stukken niet heeft ingezien, die al onze beweringen staven?

Bovendien is in onze brief niet de (politieke) vraag aan de orde of u het eens bent met ons of niet. Aan de orde zijn de vragen aan het begin van deze brief, aangevuld met de genummerde vragen 1 tot en met 11.

U schrijft: "In normale en fatsoenlijke raadsverhoudingen wordt er niet via een column over en met elkaar gediscussieerd."

U heeft het over normale en fatsoenlijke raadsverhoudingen. Hetgeen wij aan de orde stellen in onze brandbrief is juist het feit dat er in Nieuwegein geen sprake meer is van normale en fatsoenlijke raadsverhoudingen. Wij verwijzen u graag naar de uitvoerige analyse in de brandbrief.

Aantoonbaar is dat er in de Nieuwegeinse Raad wettelijke kaders worden overtreden bij de gratie van de meerderheid van stemmen (de coalitiepartijen hebben samen altijd meer dan de helft van de stemmen).

Daar komt nog bij de manier waarop het college met het project Wisselgeld omgaat en de populistische uitspraken die het college doet over de Roma bevolkingsgroep om die vervolgens via afdeling communicatie weer te ontkennen. Ook informatie die voor de Raad is bestemd maar daar niet aankomt.

2. Verstaat u dat onder "normale en fatsoenlijke Raadsverhoudingen"?

Bovendien: wat u "columns" noemt noemen wij openbare verslaglegging voor de inwoners. De internetsite van de gemeente is toch ook geen "column"?

Over de thema's Fatsoen en Integriteit hebben wij reeds rechtstreeks in de kennismakingsgesprekken en via de mail met u van gedachten gewisseld. In uw persoonlijke gesprekken met ons heeft u nadrukkelijk aangegeven dat wij u terstond kunnen benaderen bij eventuele problemen rond die thema's en dat u als burgemeester van Nieuwegein er alles aan zult doen om die problemen op te lossen.

Dat hebben wij nu gedaan via een brief aan u als de burgemeester van Nieuwegein. Wij hebben u als burgemeester van Nieuwegein rechtstreeks op de hoogte gesteld van wat er allemaal mis is en mis gaat in bestuurlijk Nieuwegein. Ook tijdens de afgelopen vier maanden dat u voor Nieuwegein werkzaam bent. Ik verwijs ook naar onze mailwisseling over de vergadermores en kwaliteit van het fractievoorzitteroverleg. Bovendien kunnen wij alles bewijzen wat wij in onze brief aankaarten.

En u pakt het maar niet op.

U schrijft: "Als raadslid heeft u daar andere wegen voor, te weten de politieke arena."

Zoals u weet, staan voor ons (de volksvertegenwoordigers) allerlei wegen open om met u te communiceren. Vele inwoners weten dat niet omdat die vele mogelijkheden in allerlei wetten en regelgeving zijn vastgelegd, waar een gemiddelde inwoners niet dagelijks mee te maken heeft. Het Raadsdebat is wel algemeen bekend maar slechts één van de vele mogelijkheden. En bedoeld om politieke thema's te bediscussiëren. Vandaar ook dat het "de politieke arena" wordt genoemd. Maar u weet toch ook dat wij als raadslid de mogelijkheid hebben om schriftelijke vragen aan onze burgemeester (als zelfstandig bestuursorgaan) te stellen als het niet-politieke zaken betreft? Voor het geval het nog niet duidelijk was: wij willen geen discussie met u over politieke thema's. Wij willen gewoon uw niet-politieke standpunt weten over de normen en waarden in het Nieuwegeins stadsbestuur.

U weet toch ook dat de Raad niet-ontvankelijk is voor behandeling van hetgeen door ons is voorgelegd aan u als burgemeester van Nieuwegein? De brief is immers niet aan de Raad gericht. Het zou niet aan ons moeten zijn om u uit te leggen dat de Raad staatsrechtelijk een compleet ander bestuursorgaan is dan de Burgemeester en derhalve niets te vertellen heeft over een brief dat aan het bestuursorgaan Burgemeester is gericht. De Raad is niet de burgemeester en de burgemeester is niet de Raad. Bovendien hoort de burgemeester onafhankelijk te zijn van de partijen en de partijpolitiek, dus ook van de Raad. Dat is nou precies waar we een burgemeester voor hebben.

3. Door het presidium te vragen om onze vragen aan u voor te leggen aan de Raad wekt u de indruk dat u als burgemeester niet boven de partijpolitiek wil en/of kan staan en dat u als burgemeester van Nieuwegein niet autonoom (zelfstandig) standpunten wil en/of kan innemen. Klopt dat?

4. Dus nogmaals: neemt u, als burgemeester van Nieuwegein, onze uitnodiging aan om kennis te nemen van de informatie die wij u graag willen tonen om onze beweringen over de zorgelijke staat van het bestuur te staven?

5. Gaat u in op ons verzoek om daarover uw standpunt als burgemeester van Nieuwegein kenbaar te maken aan de inwoners van Nieuwegein? Daar hebben ze recht op en dat is het enige wat een eerste stap tot verbetering zou kunnen zijn. Een eerste stap om het verbroken vertrouwen van de inwoners in het bestuur te herstellen en een eerste stap om verbroken verbindingen met de Nieuwegeinse inwoners te renoveren.

Daarom wenden wij ons tot u als burgemeester van Nieuwegein, staatsrechtelijk het aangewezen orgaan dat verantwoordelijk is voor fatsoenlijke raadsverhoudingen, alsmede voor een verdere implementatie van de dualisering en om de cultuurverandering die daarbij hoort te stimuleren. Artikel 170 Gemeentewet, derde lid luidt: "De burgemeester bevordert een goede behartiging van de gemeentelijke aangelegenheden".

Misschien verschilt u met ons van mening over wat een "goede behartiging" inhoudt maar ons inziens past bij die verantwoordelijkheid ten aanzien van een goede behartiging van de gemeentelijke aangelegenheden in ieder geval geen passieve opstelling.

U schrijft: "Raadsleden zijn democratisch gekozen en hebben daarmee het vertrouwen van de kiezers gekregen. Vanuit die optiek past het niet - en zeker niet in een column - om het vertrouwen in elkaar op te zeggen: niet in individuele leden en niet in gremia die door de raad zijn benoemd, zoals het presidium."

Dat klopt natuurlijk niet. Vertrouwen is iets wat aldoor verdiend moet worden. Als dat vertrouwen aantoonbaar met voeten getreden wordt dan is in een democratie dat vertrouwen opzegbaar, ongeacht of het een wethouder betreft, een burgemeester of leden van het presidium.

Ten tweede is de situatie in Nieuwegein van het niveau dat zelfs onwettige stemmen worden toegelaten om dubieuze moties door te drukken. En dat is exact waar meneer Martin Monrooij, aantoonbaar, ook verantwoordelijk voor is.

6. Past dat binnen uw kaders van normaal en fatsoenlijk bestuur gezien vanuit uw optiek als burgemeester van Nieuwegein?

Aangezien meneer Monrooij ons vertrouwen als waarnemend voorzitter van het presidium en van de raad heel bewust en aantoonbaar en bij herhaling met voeten heeft getreden, misbruik heeft gemaakt van ons vertrouwen, misbruik heeft gemaakt van zijn sleutelposities als waarnemend voorzitter van het presidium en van de Raad, telkenmale heeft geweigerd zijn fouten te corrigeren, informatie manipuleert ten koste van de democratische besluitvorming etc. en dat allemaal terwijl hij ten dienste hoort te staan van de Raad, konden en kunnen wij niet anders handelen dan het vertrouwen in hem op te zeggen. U kunt, nogmaals, alles bij ons verifiëren.

U schrijft: "Inhoudelijk zie ik, op basis van mijn waarnemingen na ruim vier maanden in Nieuwegein en met ruim 25 jaar ervaring in het lokale openbaar bestuur, geen redenen om te twijfelen aan de transparantie en democratie van het bestuur in Nieuwegein."

Wat u wel en niet waarneemt en wat u wel en niet wenst waar te nemen is uiteraard aan u. Wij weten wel dat u tot nu toe geen kennis heeft genomen van hetgeen wij en andere partijen u over de kwaliteit van het bestuur te melden hebben. Het lijkt erop dat u er de voorkeur aan geeft om

bepaalde zaken niet waar te nemen. Ons is bijvoorbeeld niet duidelijk of de inhoud van de brief van 31 mei van de fracties Leefbaar Nieuwegein, Trots en ONS door u is waargenomen want daar is ook nooit een reactie van u op gekomen.

In die brief hebben zij hun klachten geuit over de gang van zaken rond de Kadernota en over wat zij noemen "de Nieuwegeinse aanpak".

Om hun boodschap kracht bij te zetten zijn zij weggebleven bij de raadsvergadering van 1 juni. Zij vonden het onverantwoord omdat (en ik citeer) *"meedoen, de gemeenteraad opnieuw zou legitimeren om weer een jaar lang achterover te leunen, in plaats van haar eigen verantwoordelijkheid eindelijk eens serieus te nemen, in plaats van weer een jaar lang zorgvuldig elke inhoudelijke discussie te vermijden over zaken als kaderstelling, controle, doelmatigheid, integriteit, functioneren van de organisatie, niveau van de dienstverlening en draagvlak bij de burger. Wij vinden oprecht dat er een einde moet komen aan deze Nieuwegeinse aanpak, waarvan de kosten aanzienlijk en nauwelijks controleerbaar zijn en waarvoor het college allang niet meer de handen op elkaar krijgt van de inwoners."*

Op deze hartenkreet van die fracties is er tot onze spijt nooit een reactie van u ontvangen. In de bijlage treft u die bewuste brief nogmaals aan.

7. Wanneer kunnen wij uw reactie daarop verwachten?

U schrijft: "Wel vind ik dat uw brief en columns deze dreigen te verstoren."

8. Onze vraag: Hoe kunnen transparantie en waarheid de transparantie en democratie verstoren?

9. Bent u het soms niet met ons eens dat openbare verslaglegging (wat u columns noemt) onmisbaar is in een democratische en transparante samenleving?

Wij ervaren het overigens als een compliment dat u onze brieven en verslagen zoveel invloed toedicht. Wij hopen maar dat ons invloed groot genoeg is om de noodzakelijke veranderingen in gang te zetten. Dat is immers ons uiteindelijke doel. Het enige dat wij willen verstoren is de heersende bestuurscultuur, waarin van democratische besluitvorming geen sprake meer is. Wij hopen dan ook oprecht dat wij met onze brieven en publicaties verdere aftakeling van het stadsbestuur kunnen voorkomen en ruimte kunnen scheppen voor democratie en transparantie in Nieuwegein. Ruimte voor omstandigheden onder welke wij als raadsleden fatsoenlijk onze Kaderstellende en Controlerende taken kunnen uitvoeren. En onder welke democratische besluitvorming op integere wijze kan plaatsvinden. Dat is met stip de belangrijkste verantwoordelijkheid van het openbaar bestuur naar de inwoners toe. Dat is wat wij voor elkaar proberen te krijgen.

Wij sturen aan op een eerlijk en controleerbaar bestuur en dat kan met enkele simpele hervormingen al bereikt worden.

Verder zouden wij u, als burgemeester van Nieuwegein graag willen adviseren om u aan te sluiten bij onze transparante informatievoorziening naar de inwoners toe en uw standpunten in deze aan hen openbaar te maken.

U schrijft: "Met het oog op het bovenstaande heb ik besloten om het presidium voor te stellen uw brief en mail aan mij voor inhoudelijke bespreking te agenderen voor de raadsvergadering van 28 september 2011. Op die wijze kan hierover in alle openheid en transparantie worden gediscussieerd door het orgaan dat dit als eerste en enige aangaat en op de plek die daarvoor bestemd is. Om die reden stuur ik een afschrift van deze brief naar alle raadsleden. Ik vertrouw erop dat dit voldoende is voor het raadsdebat op 28 september aanstaande. Omdat de raad de enige plek is waar dit onderwerp open, democratisch en volledig kan worden behandeld, verzoek ik u dringend om tot dat moment geen nieuwe briefwisselingen en dergelijke te starten."

Wij betreuren het ten zeerste dat u niet eens de moeite heeft genomen om eventjes met ons te overleggen alvorens onze brief af te voeren naar de Raad. U heeft onze toestemming niet en bovendien (zoals hierboven uitgelegd) is de Raad niet ontvankelijk voor het afhandelen van onze brief en dus de laatste plek waar de antwoorden op onze vragen vandaan moeten komen.

Kortom: Brieven ex artikel 42 zijn niet voor de Raad bestemd, alleen voor de burgemeester en/of het college en dienen uitsluitend door de burgemeester en/of het college te worden beantwoord. En als raadleden willen wij onze burgemeester er graag op kunnen vertrouwen dat hij met onze art. 42 brieven omgaat zoals het behoort.

Met alle respect, burgemeester, maar wij hopen dat na deze uitvoerige uitleg u zult begrijpen dat uw handelwijze nogal onbehoorlijk overkomt. Tegelijkertijd ligt het jammer genoeg wel helemaal in lijn met de heersende bestuurscultuur in Nieuwegein.

10. Waar zouden we zijn in Nieuwegein als zelfs de Wet tot een bediscussieerbaar en politiek onderhandelbaar thema zou verworden?

11. Bent u het met ons eens dat als het college van Nieuwegein daadkrachtig wil kunnen optreden jegens inwoners die zich niet aan wetten houden, dat ze eerst zelf het juiste voorbeeld mag geven door zich te houden aan voorgeschreven regels, voorschriften en wetten?

Verder zijn wij ervan overtuigd dat u, als u zichzelf de kleine moeite getroost om de onderliggende stukken in te zien, u per direct zult overgegaan tot het nemen van een standpunt over de kwaliteit van het bestuur. Wij begrijpen dat u het erg druk heeft en dat u in een lastige positie zit omdat u pas kort burgemeester van Nieuwegein bent en dat het allemaal niet makkelijk of leuk is. Maar dat neemt niet weg dat u met het bekleden van het ambt van burgemeester een serieuze verantwoordelijkheid op zich heeft genomen naar de Nieuwegeinse inwoners toe. Net zoals wij die als raadslid ook hebben.

Onze uitnodiging aan u blijft geduldig openstaan. Het gaat om harde bewijzen en om uw standpunten als burgemeester op basis van die harde bewijzen. Die gaan we uiteraard niet politiek in de Raad in stemming brengen (zie ook blz. 2, 2e alinea van deze brief en alinea hieronder). Net zo min als dat we het presidium buiten zijn boekje laten treden door actie te laten ondernemen naar aanleiding van onze brieven aan u. Ten overvloede verwijzen wij u naar artikel 5a Reglement van Orde voor de vergaderingen van de Nieuwegeinse gemeenteraad waarin de taken van het presidium vermeld staan.

Tenslotte.

Transparantie is voor ons dat een burgemeester aan zijn inwoners duidelijk maakt waar hij voor staat. Transparantie is ook dat die burgemeester zijn specifieke (en niet-politieke) verantwoordelijkheden als burgervader zelfstandig oppakt en niet bij een niet-ontvankelijk bestuursorgaan zoals de Raad neerlegt. Het gaat in deze niet om politieke besluitvorming die binnen de Raad moet worden bediscussieerd om vervolgens afgehamerd te kunnen worden naar gelang de meerderheid van politieke (coalitie-) stemmen. Dit gaat om harde bewijzen, manipulatie van informatie en overtredingen van de wet.

Geachte burgemeester, wij vernemen graag spoedig van u.

Met vriendelijke groet,

Haseena Bakhtali, fractie Bakhtali

Jack Rijnders, fractie Trots